

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Arnaut Ion în numele inculpatului Ghermec Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 19 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ghermec Vladimir Mihail, născut la 09.11.1970 în or. Vulcănești, decedat la 13.06.2014.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.10.2012 – 19.12.2013 (prima instanță) ;
2. 17.01.2014 – 19.03.2015 (instanța de apel);
3. 13.07.2015 – 04.11.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Vulcănești din 19.12.2013, Ghermec Vladimir a fost achitat de sub învinuire în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că, Ghermec Vladimir se învinuiește, că la 29.09.2011, în jurul orei 11⁰⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în atelierul „Orion” de pe str. Gherțen, or. Vulcănești, având intenții planificate din timp, împreună cu Botezat Felix au încălcat ordinea publică și s-au luat la bătaie cu Arnaut Dumitru, pe care l-au agresat fizic cu o deosebită cruzime, lovindu-l cu picioarele.

Prima instanță a constatat că acțiunile incriminate inculpatului Ghermec Vladimir nu conțin laturile obiectivă și subiectivă ale infracțiunii, de asemenea n-a fost stabilită vina lui de comiterea infracțiunii. Din aceste motive inculpatul a fost achitat în baza art. 390 alin. (1) Cod procedură penală, deoarece acțiunile lui Ghermec Vladimir nu conțin elementele infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea integrală a sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (2) lit. a), 82 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- probele administrate în cadrul urmăririi penale, care au fost cercetate în ședința de judecată, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate;

- prima instanță, încercînd să atribuie hotărârii emise legalitate și temeinicie, însăși contrazice analiza probelor dobîndite în ședința de judecată;

- prima instanță trebuia să aprecieze în mod critic depozițiile părții vătămate;

- nu există temeiuri de a pune la îndoială depozițiile date de către martori, deoarece ei au dat depoziții similare și consecutive și totodată martorii au fost avertizați despre răspunderea penală pentru prezentarea depozițiilor false;

- prima instanță s-a limitat prin analiza restrînsă și superficială a depozițiilor părții vătămate, și nu le-a supus aprecierii multilaterale în cumul și în conexiunea cu alte probe;

- la emiterea sentinței de achitare, contrar prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de judecată a lăsat fără atenție cerințele art. 390 alin. (2) Cod de procedură penală și nu s-a expus pentru necesitatea continuării urmăririi penale pe cauza dată pentru stabilirea autorului faptei, după intrarea sentinței în vigoare;

- sentința de achitare este una neîntemeiată și pasibilă casării cu emiterea unei noi hotărâri pe cauză;

- la examinarea cauzei prima instanță a încălcat cerințele art. 101, 384 alin. (3), 394 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 19 martie 2015 a fost admis parțial apelul, casată sentința și emisă o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Ghermec Vladimir pe învinuirea în baza art. 287 alin. (1) Cod penal în legătură cu decesul inculpatului.

La adoptarea soluției date instanța de apel a reținut că:

- în cadrul cercetării judecătorești, avocatul Arnaut Ion a înaintat demers privind anexarea la materialele dosarului a copiei certificatului de deces eliberat pe numele lui Ghermec Vladimir (f.d. 322, vol. I), prin care se confirmă decesul inculpatului pe 13 iunie a. 2014;

- conform art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă, dacă a intervenit decesul inculpatului;

- ca urmare, acuzatorul de stat, a solicitat casarea sentinței primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal intentat în privința lui Ghermec Vladimir, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal;

- conducându-se de prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel a admis parțial apelul, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță;

- în materialele dosarului există cererea lui Ghermec Ecaterina, mama inculpatului, prin care a declarat, că nu dorește să depună cerere privind reabilitarea inculpatului Ghermec Vladimir.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Arnaut Ion în numele inculpatului Ghermec Vladimir, invocând:

- prevederile art. 427 alin. (1) pct. 11 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel pentru a lichida erorile procedurale, pentru a lua în considerare prevederile art. 285 al. 7) Cod de procedură penală și a atrage obligatoriu la proces reprezentantul legal - organul de tutelă și curatelă, după care a continua procedura penală în scopul reabilitării definitive și integrale a inculpatului decedat Ghermec Vladimir, precum și faptul că ilegalitatea deciziei instanței de apel este confirmată și de practica C.E.D.O. prin cauza Vulah și alții contra Federației Ruse din 10.01.2012, în privința clasării nefondate a dosarului penal în legătură cu decesul inculpatului;

- că au fost încălcate principiile procedurii penale, a prezumției nevinovăției, caracterul oficial și publicitatea procedurii penale, dreptul la interpret în cadrul procesului penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. 2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar la 22 mai 2015, împotriva deciziei instanței de apel din 19 martie 2015, pronunțată la 22 aprilie 2015, în termen.

Conform art. 424 alin. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de

procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Drept temei pentru a declara recurs, recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. 1) pct. 11 din Codul de procedură penală și că instanța de apel nu a luat în considerare prevederile art. 285 al. 7) Cod de procedură penală, iar ilegalitatea deciziei instanței de apel este confirmată și de practica C.E.D.O. prin cauza Vulah și alții contra Federației Ruse din 10.01.2012, în privința clasării nefondate a dosarului penal în legătură cu decesul inculpatului.

În acest sens cu privire la motivul invocat de recurent în privința încetării procesului penal în legătură cu decesul inculpatului și solicitarea acestuia de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei pentru a repara erorile procedurale, Colegiul penal conchide, că acesta nu poate fi luat în considerare în vederea casării deciziei instanței de apel, deoarece Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Vulah și alții contra Federației Ruse din 10.01.2012 în pct. 47 a hotărârii pe această cauză a indicat expres, că *„procesul penal nu poate continua după decesul inculpatului, spre deosebire de un proces civil care poate fi intentat și examinat și după decesul inculpatului.”* În acest sens, conducându-se de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal conchide, că procesul penal nu poate fi continuat după decesul inculpatului.

Colegiul penal mai indică, că prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Grădinar vs Republica Moldova din 08.04.2008, în pct. 109, se menționează, că *„C.E.D.O. are rezerve serioase față de un sistem de drept care permite judecarea și condamnarea persoanelor decedate, având în vedere imposibilitatea evidentă a unor astfel de persoane de a se apăra.”*

Astfel, Colegiul penal menționează, că deși în Codul de Procedură penală în art. 285 al. 7), se prevede că *„încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de rehabilitare a persoanei decedate. În acest caz, urmărirea penală continuă.”*, această normă contravine jurisprudenței C.E.D.O. statuată în pct. 47 a hotărârii Vulah și alții contra Federației Ruse din 10.01.2012.

În același sens, se mai invocă, că prin hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 16.04.2010, în pct. 7 se menționează, că în Republica Moldova dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, o structură unitară. Așadar, la categoria actelor normative se includ și normele internaționale la care Republica Moldova este parte. Având în vedere că prin interpretarea prevederilor Convenției Europene, jurisprudența C.E.D.O. face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law), ea devine parte a dreptului intern.

Astfel, în confirmarea celor expuse se mai invocă și prevederile art. 7 al. 2) Cod de procedură penală, care prevede că *„dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților*

fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale” și în conformitate cu art. 7 al. 8) Cod de procedură penală, în care se indică că „hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.”

Colegiul penal constată, că în speța dată prevederile art. 285 al. 7) din Codul de procedură penală prezintă neconcordanță cu jurisprudența C.E.D.O., iar hotărîrea C.E.D.O în cauza Vulah și alții vs Federația Rusă din 10.01.2012 stabilește o jurisprudență care este obligatorie pentru instanțele naționale.

În același context, motivele invocate în recursul declarat de recurent, în care acesta indică că au fost încălcate principiile procedurii penale, a prezumției nevinovăției, caracterul oficial și publicitatea procedurii penale, dreptul la interpret în cadrul procesului penal, instanța de recurs le consideră pur declarative, deoarece recurentul nu a argumentat prin circumstanțe concrete aceste încălcări. În urma verificării legalității hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că aceste temeuri nu și-au găsit confirmarea în cauza dată. În prezenta cauză nu există o hotărîre asupra vinovăției inculpatului decedat și conform cererii (v.1 f. d. 353) a mamei inculpatului din 25.11.14 scrisă de ea personal în limba rusă, pe care ea o posedă, ea nu dorește prezența în instanțele de judecată și nu dorește reabilitarea inculpatului decedat.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept ce ar fi afectat hotărîrea atacată sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și motivată, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arnaut Ion în numele inculpatului Ghermec Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 19 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Ghermec Vladimir Mihail**, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **26 noiembrie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Copia corespunde originalului:

Judecător

Timofti Vladimir